

Veendammer auteurs spitten acht eeuwen door naar bronnen van geslacht

Groninger
3-10-92
Dagblad

Boek Hazelhoffs een stuk regionale geschiedenis

■ VEENDAM – „Het is een boek geworden, waarin meer staat dan alleen namen en jaartallen. Ook de verhalen zijn opgenomen. Hierdoor is er een stuk regionale geschiedenis ontstaan.” Aldus mr Jan H. A. Hazelhoff (34) uit Veendam. Samen met zijn verre neef mr drs Albert Hazelhoff (35) uit Heerenveen (eveneens uit Veendam afkomstig) rondde hij onlangs het boek 'Kroniek van het geslacht Hazelhoff' af. Het eerste exemplaar zal vrijdag 9 oktober op het Provinciehuis in Groningen worden overhandigd aan commissaris der koningin H. J. L. Vonhoff.

Door **Jibbo Poppen**

Het persbericht, dat ter gelegenheid van het boek werd gestuurd, begint met de zin 'Wie kent niet de naam Erik Hazelhoff Roelfzema, de kleurrijke Soldaat van Oranje, oorlogsvlieger, adjudant van koningin Wilhelmina, schrijver, directeur van Radio Free Europe en thans wonend op het paradijselijk eiland Ahualoa (Hawaii)'. Dit wil echter niet zeggen dat alle Hazelhoffs zo'n enerverend leven hebben geleid. De zin is slechts bedoeld om een breed publiek op het boek opmerkelijk te maken.

Rustiger leven

„Nee, over het algemeen hebben de Hazelhoffs een wat rustiger leven geleid. De zin maakt wel duidelijk dat we hopen dat het boek ook door mensen buiten de kring van de Hazelhoffs wordt gelezen”, aldus Jan Hazelhoff. Hij voert het gesprek over het boek alleen, omdat mede-auteur Albert wegens drukke werkzaamheden, daarvoor was verhinderd.

De totstandkoming van het boek heeft ongeveer vijftien jaar in beslag genomen. Jan Hazel-

▲ Jan H. A. Hazelhoff ... stichting gaat door ...

Foto: Anne Marie Kamp

hoff: „Albert en ik ontmoetten elkaar op de universiteit in Groningen, waar we studeerden. Dat leidde tot het besluit het onderzoek te beginnen. Daarvoor was er in de jaren zestig al een begin gemaakt door Bastiaan Hazelhoff uit Winscho-

ten.”

Albert onderzocht de periode voor 1811 en Jan toog aan het werk met het tijdvak daarna. De grens 1811 werd gekozen omdat toen de burgerlijke stand werd ingevoerd. Het onderzoek van Albert richtte zich vooral op regionale geschiedenis in Nederland en Duitsland, alsmede op koop- en verkoopregisters en op doop- huwelijks- en overlijdensactes van kerken.

Naam

Jan kon putten uit bestanden van de burgerlijke stand, voor zover die openbaar waren. De rest van de recente geschiedenis van de Hazelhoffs werd rechtstreeks van de nog levende familieleden verkregen. De laatste Hazelhoffs werden tot 1 juli van dit jaar opgespoord. Zo ontstond een goed beeld van de ontwikkelingen van de familie in Groningen, Drenthe, de rest van Nederland en in het buitenland, vooral Duitsland.

Overigens kan er verwarring ontstaan over de naam. De leden voeren in meerderheid de naam Hazelhoff. De Familiestichting, die voor het onderzoek en de publicatie van het boek is opgericht, gebruikt de naam Haselhoff. Jan verklaart dit door te zeggen: „Met het gebruik van de naam Haselhoff willen we oorspronkelijke naam benadrukken.”

Als uitgangspunt werd genomen Derck Haselhoff (1600-1650), die 1637 tot 1650 borggraaf was te Wedde. De twee onderzoekers zijn vanuit Derck Haselhoff uiteindelijk gestoten op vier takken van het geslacht, die nauwgezet zijn onderzocht. De bron van het geslacht lag in de buurt van Dortmund.

Naast de genealogische gegevens zijn er vele verhalen over belevenissen van familieleden opgenomen. Zo is er uit de zeventiende eeuw een

schaking van een van de vrouwelijke leden opgetekend. Verder wordt Zwaantje Hazelhoff uit dezelfde periode opgevoerd, die bezeten was van de duivel.

Het bredere historische kader van het boek komt tot uiting in hoofdstukken over de functie van de borggraaf vanaf de 16e eeuw in 'Westerwolde in historisch perspectief'. Naast het geslacht Hazelhoff zijn ook aanverwante families, waaronder Van Swinderen, Schmaal, Braamhorst beschreven.

Samenleving

Terug naar het aanvangst citaat van het persbericht, de vraag aan Jan Hazelhoff naar de betekenis van de verschillende leden van het geslacht door de eeuwen heen. Hij zegt: „Het waren geen mensen, die altijd door grote ontwikkelingen in de belangstelling kwamen. Ze hebben wel veel voor de samenleving betekend, ondermeer in de kerk. Op de begraafplaats van Veele staat bijvoorbeeld een gedenksteen van Heere Hazelhoff, die daarop door de plaatselijke kerk wordt omschreven als 'weldoener der armen'. Bekende namen als de de schrijver Louis Couperus en de staatsman Goeman Borgesius komen ook in het boek voor.

Het boek 'Kroniek van het geslacht Hazelhoff' kost tot 9 oktober 95 gulden. Daarna 125 gulden. Het bevat tienduizend namen, driehonderd foto's en afbeeldingen. De omvang is 560 pagina's. Het boek kan alleen worden verkregen via E. Rekers-Hazelhoff, Hertog Albrechtstraat 2, 2435 XC Zevenhoven.

De Familiestichting Haselhoff (inmiddels 250 leden) gaat na de voltooiing van het boek door. In Duitsland zal een zusterstichting worden opgericht met als doel verder onderzoek.